

Sygn. akt III AUa 218/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 listopada 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Tadeusz Szweda (spr.)
Sędziowie	SSA Jolanta Pietrzak SSA Marek Procek
Protokolant	Elżbieta Szewczyk

po rozpoznaniu w dniu 8 listopada 2018r. w Katowicach

sprawy z odwołania S. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o składki

na skutek apelacji ubezpieczonego S. C.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Częstochowie z dnia 5 grudnia 2017r. sygn. akt IV U 702/17

1. **oddala apelację,**

2. **zasądza od ubezpieczonego S. C. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. kwotę 500 zł (pięćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.**

/-/SSA J.Pietrzak /-/SSA T.Szweda /-/SSA M.Procek

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 218/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 października 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. określił wysokość zadłużenia S. C. z tytułu składek:

- na ubezpieczenia społeczne (w zakresie nr deklaracji 01-39) za okres od sierpnia 2014r. do lipca 2015r. w kwocie 8.194,16 zł oraz należnych odsetek liczonych na dzień 19 października 2015r. w kwocie 415 zł;

- na ubezpieczenie zdrowotne (w zakresie nr deklaracji 01-39) za okres od sierpnia 2014r. do lipca 2015r. w kwocie 3.307,87 zł oraz należnych odsetek liczonych na dzień 19 października 2015r. w kwocie 157 zł oraz

- na Fundusz Pracy (w zakresie nr deklaracji 01-39) za okres od sierpnia 2014r. do lipca 2015r. w kwocie 682,75 zł.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł S. C..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Oddział w C. wniósł o oddalenie odwołania oraz o zasądzenie od odwołującego na jego rzecz kosztów postępowania sądowego zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Wyrokiem z dnia 4 marca 2016r. Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie, w sprawie sygn. akt IV U 1773/15, oddalił odwołanie.

W wyniku rozpoznania apelacji ubezpieczonego Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z dnia 2 lutego 2017r., w sprawie sygn. akt III AUa 798/16, uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Częstochowie, pozostawiając mu rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

W wytycznych do wyroku Sąd II instancji nakazał zbadanie czy (...) Sp. z o.o. we W. w spornym okresie prowadziła działalność gospodarczą.

Wyrokiem z dnia 5 grudnia 2017r. Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie oddalił odwołanie.

Ponownie rozpoznając sprawę, Sąd Okręgowy ustalił, że w objętym zaskarżoną decyzją okresie od sierpnia 2014r. do lipca 2015r. S. C. był jedynym współnikiem (...) Sp. z o.o. we W. i za okres ten nie naliczył i nie odprowadził za siebie składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy, jak również nie wyrejestrował się z tego ubezpieczenia.

(...) Sp. z o.o. we W. od lipca 2014r. nie prowadzi żadnej działalności gospodarczej. W dniu 31 stycznia 2014r. Spółka złożyła ostatnią deklarację roczną o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy PIT-4R za 2013r., a w dniu 17 czerwca 2014r. korektę zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej stracie) przez podatnika podatku dochodowego od osób prawnych CIT-9 za 2013r., w których wykazała przychód w wysokości 485.753.216,14 zł oraz dochód w wysokości 1.765.194,38 zł. Spółka nie złożyła natomiast zeznań o wysokości osiągniętego dochodu oraz sprawozdań finansowych za lata 2014-2015.

Sąd Okręgowy, powołując się na treść art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c, art. 67 ust. 1, art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017r., poz. 1938 ze zm.) w zw. z art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r.

o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2017r., poz. 1065 ze zm.) w zw. z art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 8 ust. 6 ustawy

z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017r, poz. 1778 ze zm.) wywiódł, że odwołanie nie zasługuje

na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego, literalne brzmienie cytowanego powyżej przepisu art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej, szczególnie przy odniesieniu go do treści przepisu art. 8 ust. 6 pkt 1 tejże ustawy, wskazuje że za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy systemowej uważa się wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, niezależnie

od tego, czy spółka ta prowadzi działalność gospodarczą. Fakt bycia osobą prowadzącą działalność gospodarczą w rozumieniu przepisu art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej związany jest wyłącznie z posiadaniem określonego statusu prawnego, tj. pozycji wspólnika w jednoosobowej spółce z ograniczoną odpowiedzialnością. To zaś, czy ta spółka faktycznie funkcjonuje w obrocie gospodarczym oraz czy wspólnik faktycznie wykonuje prawa i obowiązki wspólnika, pozostaje na gruncie w/w przepisu bez znaczenia. Powyższe wynika wprost

z różnicy brzmienia przepisu art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy systemowej, w którym ustawodawca wymienia osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą

na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych oraz przepisu art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej, w którym ustawodawca wymienia osoby posiadające status wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i nie wiąże tego z faktem prowadzenia tej działalności.

Sąd Okręgowy podkreślił, że z przeprowadzonego postępowania dowodowego bezspornie wynika, iż (...) Sp. z o.o. we W. od lipca 2014r.

nie prowadzi żadnej działalności gospodarczej. Powyższe wynika z załączonych

do akt sprawy dokumentów, jak również wyjaśnień samego odwołującego. Powyższe pozostaje jednak bez znaczenia dla objęcia ubezpieczonego obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi. Takie ustalenia należałoby czynić wyłącznie wówczas, gdyby chodziło o objęcie ubezpieczeniami społecznymi i zdrowotnym osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów

o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych. S. C. natomiast obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym podlega jako wspólnik jednoosobowej Sp. z o.o.

W konsekwencji należy przyjąć, że organ rentowy zaskarżoną decyzją prawidłowo przyjął, że S. C. w okresie od sierpnia 2014r. do lipca 2015r. obowiązkowo podlegał ubezpieczeniom społecznym oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu pozostawania wspólnikiem jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

W ocenie Sądu Okręgowego, całkowicie bezzasadny jest zarzut odwołującego, że nie jest on płatnikiem składek na swoje ubezpieczenia społeczne. Z zestawienia przepisów art. 4 pkt 2d i art. 16 ust. 4 pkt 1 ustawy systemowej wprost wynika,

że płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest sam ubezpieczony - w niniejszej sprawie S. C.. Powyższe potwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 września 2014r., II UK 578/13 (Lex nr 1540267),

w którym wprost wskazał, że wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (osoba prowadząca pozarolniczą działalność) jest płatnikiem składek na swoje ubezpieczenie zdrowotne. Powyższe orzeczenie niewątpliwie odnosi się także do pozostałych składek, zwłaszcza przy uwzględnieniu, iż obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonego, jako bezzasadne.

Apelację od powyższego wyroku wniósł ubezpieczony, zaskarżając go w całości i podnosząc w nim:

1. naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 4 pkt 2 lit. d

w związku z art. 6 ust. 1 pkt 5 oraz art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, polegającą na przyjęciu, że sam fakt bycia jednoosobowym współnikiem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością rodzi obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym,

2. naruszenie przepisów postępowania art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego, co prowadzi do braku wszechstronnego rozpatrzenia wszelkich okoliczności sprawy.

Biorąc powyższe pod uwagę, ubezpieczony wniósł o zmianę powyższego wyroku i zmianę decyzji ZUS nr (...) z dnia 19 października 2015r. poprzez jej uchylenie i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na apelację organ rentowy wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od odwołującego na rzecz organu rentowego kosztów postępowania apelacyjnego w/g norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do uwzględnienia apelacji.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że bezzasadny jest podniesiony przez apelującego zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c.

Ocena wiarygodności i mocy dowodów przeprowadzonych w danej sprawie wyraża istotę sądzenia w części obejmującej ustalenie faktów. Obejmuje ona rozstrzygnięcie o przeciwstawnych twierdzeniach stron na podstawie własnego przekonania sędziego powziętego w wyniku bezpośredniego zetknięcia się ze środkami dowodowymi. Powinna ona odpowiadać regułom logicznego rozumowania oraz uwzględniać zasady doświadczenia życiowego wyznaczające granice dopuszczalnych wniosków i stopnia prawdopodobieństwa ich występowania

w danej sytuacji. Jeżeli więc z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ona zatem ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, wnioskowanie Sądu I instancji nie wykraczało poza schematy logiki formalnej i dokonywane było zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego, natomiast skuteczność tych zarzutów apelacji zależna była właśnie od wykazania powyższego.

Podkreślić należy, że Sąd I instancji, zgodnie ze wskazaniem Sądu Apelacyjnego, zawartymi w wyroku z dnia 2 lutego 2017r., w sprawie o sygn. akt

III AUa 798/16 ustalił, że w okresie objętym decyzją organu rentowego z dnia 19 października 2015r. (od sierpnia 2014r. do lipca 2015r.) (...) Sp. z o.o. we W. nie prowadziła działalności.

Sąd Apelacyjny podziela zapatrywanie prawne zawarte w zaskarżonym wyroku Sądu I instancji z dnia 7 listopada 2017r., iż współnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością ma szczególny statut prawny, który wynika z art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Wątpliwości interpretacyjne odnoszące się do wykładni powyższego przepisu zostały rozwiązane wykładnią powyższego przepisu, jakiej dokonał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 lutego 2011r., sygn. akt

II UK 271/10 oraz Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 25 września 2014r., sygn. akt SK 4/12, w którym orzekł, że art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013r.,

poz. 1442, 1623, 1650 i 1717 oraz z 2014r. poz. 567, 598 i 1146), w zakresie odnoszącym się do wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, jest zgodny z art. 64 ust. 2 w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W wyroku tym Trybunał Konstytucyjny wywiódł, że bezpośrednim powodem wprowadzenia art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń było objęcie ubezpieczeniem wspólników jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, którzy z perspektywy prawa ubezpieczeń społecznych znajdowali się de facto w podobnej sytuacji, co osoby prowadzące działalność gospodarczą. Zaskarżony przepis miał zapobiegać zawieraniu przez wspólników jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością umów o pracę ze spółką w celu uzyskania statusu pracowniczego oraz związanych z tym świadczeń z zakresu ubezpieczeń społecznych. Dalej Trybunał Konstytucyjny zaznaczył, że przepis pozostaje w związku z treścią innych przepisów zawartych w ustawie o systemie ubezpieczeń i realizuje postulat powszechności ubezpieczenia społecznego w odniesieniu do wspólników spółek prawa handlowego. Nadto w ocenie Trybunału Konstytucyjnego za powyższym rozumieniem przepisu przemawia okoliczność, że spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, jako spółki, które stanowią formę pośrednią między spółkami osobowymi, a spółką akcyjną, służą w pierwszej kolejności ograniczeniu ryzyka związanego z prowadzeniem przedsiębiorstwa i wyłączeniem odpowiedzialności wspólnika. Trybunał w powyższym wyroku wskazał także, że nie sposób nie dotrzeć ugruntowanego poglądu odnośnie zasadności objęcia ochroną ubezpieczeniową jedynych wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, gdyż jak zaznaczył „jest to szczególna forma prowadzenia działalności gospodarczej na „własny” rachunek, nawet gdy jest on przez konstrukcję (fikcję) osoby prawnej oddzielony od osobistego majątku jedynego wspólnika, wobec czego odpłatne prowadzenie spraw „własnej” spółki podlega ubezpieczeniom społecznemu osób prowadzących działalność gospodarczą.” (por. wyrok Sądu Najwyższego z 16 grudnia 1998r., sygn. akt II UKN 394,98, OSNP nr 4/2000, poz. 159, por. wyrok Sądu Najwyższego z 21 października 2008r., sygn. akt II UK 71/08, OSNP nr 7-8/2010, poz. 104.). W wyroku tym Trybunał Konstytucyjny powołał się także, że zaskarżony przepis pozwala zmniejszyć destabilizację jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością ze względu na zdarzenia odnoszące się do jedynego wspólnika. Przepis ten umożliwia zminimalizować również ryzyko destabilizacji finansowej jedynego wspólnika, w szczególności w kontekście osiągnięcia przez niego wieku emerytalnego, w sytuacji, w której traci on wartość wniesionych wkładów do spółki z uwagi na jej rozwiązanie lub upadłość, nadto włączenie wspólników jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością do katalogu podmiotów prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą opiera się na poszanowaniu zasady solidaryzmu, powszechności i wzajemności

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny uznał, że zarzuty, jakie zostały zawarte w apelacji, a odnoszące się do naruszenia powołanych w nim przepisów prawa materialnego, stoją w jawnej sprzeczności z treścią wskazanego wyżej wyroku Trybunału Konstytucyjnego, jak i zgodnego z nim ugruntowanego stanowiska Sądu Najwyższego i zmerają do przyjęcia odrzuconego stanowiska.

Podkreślić należy zatem, iż rację ma Sąd I instancji, że w systemie ubezpieczeń społecznych wspólnicy jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością są uznawani za osoby prowadzące działalność, a konsekwencją tego jest obowiązkowe podleganie ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu (art. 6 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, dalej jako ustawa systemowa). Nadto, słusznie uznał Sąd I instancji, że wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (osoba prowadząca pozarolniczą działalność - art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej) jest płatnikiem składek na swoje ubezpieczenie zdrowotne (por. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw publicznych z dnia 11 września 2014r., sygn. akt II UK 578/13, legalis 1450710). Ubezpieczenie objęte pierwotnie decyzją wydaną przez organ rentowy powstaje z mocy prawa, gdyż decyzja ta ma jedynie charakter deklaratoryjny, potwierdzający powstanie prawa z chwilą ziszczenia się jego ustawowych przesłanek. Art. 6 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 13

pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych kreuje bowiem obowiązek podlegania osób prowadzących pozarolniczą działalność ubezpieczeniom z mocy ustawy od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności. Tak więc, to nie decyzja organu rentowego powoduje powstanie tego obowiązku, a jedynie potwierdza ona ten obowiązek (por. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych z dnia 14 września 2007r., sygn. akt III UK 35/07, legalis 182324).

Oznacza to, że wbrew zarzutom podniesionym w apelacji, Sąd I instancji nie uchybił normom prawa procesowego, ani nie naruszył wskazanych w nim przepisów prawa materialnego.

Tym samym, nie ma wątpliwości, że apelujący za okres od sierpnia 2014r. do lipca 2015r. powinien był odprowadzić należne składki, których wysokości nie kwestionował.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. oddalił apelację ubezpieczonego S. C., o czym orzekł, jak w pkt 1 sentencji wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia apelacji (Dz. U. 2017.1799 ze zm.).

/-/SSA J.Pietrzak /-/SSA T.Szweda /-/SSA M.Procek

Sędzia Przewodniczący Sędzia

JR